

Sygn. akt I CSK 864/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa K. S.-D.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Mazowieckiemu
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 15 kwietnia 2014 r.,

**odrzuca skargę kasacyjną i zasądza od pozwanego na rzecz
powódki kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem z 29 maja 2009 r. powódka K. S. – D. wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Mazowieckiego oraz od Miasta stołecznego Warszawy kwoty 871.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 czerwca 2007 r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za sześć lokali położonych przy ul. M. [...] w W. na nieruchomości objętej działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy. W odniesieniu do tych lokali decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 6 marca 2009 r. nie został uwzględniony wniosek poprzednika prawnego powódki o przyznanie własności czasowej, rozpoznany po stwierdzeniu przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie (SKO) nieważności decyzji odmownej Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy z dnia 25 września 1953 r. SKO orzekło w tej materii dwukrotnie – najpierw decyzją z dnia 27 sierpnia 2005 r., a następnie – utrzymując tę decyzję w mocy – decyzją z dnia 29 maja 2006 r., wydaną na skutek wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy. Powódka żądała także zasądzenia od pozwanych kwoty 202.000 zł tytułem utraconych dochodów z najmu lokali w okresie od dnia 1 czerwca 1999 r. do dnia 29 maja 2006 r. Spór ogniskował się wokół problemu przedawnienia roszczeń powódki, pozwany zarzucał bowiem, że 3-letni termin przedawnienia, przewidziany w art. 160 § 6 k.p.a., liczyć należy od decyzji SKO z dnia 27 sierpnia 2005 r., a nie od decyzji tego organu wydanej w wyniku ponownego rozpoznania sprawy na skutek wniosku przewidzianego w art. 127 § 3 k.p.a., złożonego przez osoby trzecie.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa - Wojewody Mazowieckiego na rzecz powódki kwotę 658.159 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, uznając, że termin przedawnienia biegł od decyzji SKO wydanej 29 maja 2006 r. W pozostałym zakresie, w tym w stosunku do miasta stołecznego Warszawy, powództwo zostało oddalone.

Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację pozwanego od tego wyroku i oddalił powództwo.

Wyrok Sądu Apelacyjnego został skasowany przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 r. Sąd Najwyższy dokonał wykładni art. 160 § 6 k.p.a. w zw.

z art. 16 k.p.a. w brzmieniu sprzed nowelizacji obowiązującej od dnia 11 kwietnia 2011 r. oraz art. 127 § 3 i art. 130 § 2 i 3 k.p.a. i przyjął, że wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy mógł być traktowany jako środek zaskarżenia, wobec czego decyzją ostateczną w rozumieniu art. 160 § 6 k.p.a. jest decyzja SKO z dnia 29 maja 2006 r. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2014 r. oddalił apelację pozwanego, przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia wiążącą go wykładnię przepisów dokonaną przez Sąd Najwyższy. Uznał, że bieg terminu przedawnienia roszczenia powódki należało liczyć od decyzji SKO z dnia 29 maja 2006 r., wobec czego wniesienie pozwu w dniu 29 maja 2009 r. nastąpiło z zachowaniem trzyletniego terminu z art. 160 § 6 k.p.a.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie art. 160 § 6 k.p.a. w zw. z art. 16 k.p.a. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 10 kwietnia 2011 r.) i art. 127 § 3 k.p.a. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że w sprawie nie upłynął trzyletni termin przedawnienia, mimo że ostateczna decyzja została wydana w 2005 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy; nie można też oprzeć skargi kasacyjnej od orzeczenia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Artykuł 398²⁰ k.p.c. wprowadza więc merytoryczny zakaz odnoszący się do przedmiotu zarzutów kasacyjnych, które nie mogą, nawet pośrednio, podważać wykładni wcześniej przyjętej w tej samej sprawie przez Sąd Najwyższy i wiążącej Sąd ponownie ją rozpoznający.

Tymczasem wskazana przez pozwanego podstawa kasacyjna uzasadniona została wyłącznie zarzutem sprzecznym z wykładnią dokonaną w niniejszej sprawie przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 grudnia 2013 r., a więc niedopuszczalnym. Tak sformułowana skarga kasacyjna nie zawiera zatem w istocie podstawy kasacyjnej, ponieważ podstawa wypełniona niedopuszczalnym zarzutem nie może być uznana za wypełnienie wymagania formalnego z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. (por. w odniesieniu do podobnie ukształtowanego zakazu z art. 398³ § 3 k.p.c.

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, Lex nr 1101306 i z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, Lex nr 1102310).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. - skarga kasacyjna pozwanego podlegała odrzuceniu.

Na marginesie należy zauważyć, że wskazywane przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania rozbieżności w orzecznictwie zostały już rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, który w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 20 stycznia 2015 r. (III CZP 78/14, Biul.SN 2015/1/8) przyjął, że jeżeli w wyniku wydania przed dniem 1 września 2004 r. decyzji z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, strona poniosła szkodę, a właściwy minister lub samorządowe kolegium odwoławcze stwierdziło - po tym dniu, lecz przed dniem 11 kwietnia 2011 r. - nieważność tej decyzji albo jej wydanie z naruszeniem prawa, termin przedawnienia roszczenia o odszkodowanie przewidziany w art. 160 § 6 k.p.a. rozpoczyna bieg z chwilą bezskutecznego upływu terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a w razie jego złożenia - z chwilą wydania decyzji po ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a ich wysokość uwzględnia postanowienia § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).